

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 510/2006,

20. märts 2006,

põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Põllumajandustoodete ja toidu tootmisel, valmistamisel ja turustamisel on ühenduse majanduses oluline osa.
- (2) Et saavutada turgudel paremat tasakaalu pakkumise ja nõudmise vahel, tuleks soodustada põllumajandustoodangu mitmekesistamist. Teatavate omadustega toodete edendamise võib tuua märkimisväärset kasu maapiirkondade, eelkõige vähem soodsate tingimustega või kõrvaliste piirkondade majandusele, suurendades ühelt poolt põllumajandustootjate sissetulekuid ja teiselt poolt säilitades maaelanikkonda kõnealustes piirkondades.
- (3) Järjest suurem hulk tarbijaid omistab toitumisel suuremat tähtsust toidu kvaliteedile kui selle kogusele. Selline konkreetsete toodete otsimine tekitab nõudlust kindla geograafilise päritoluga põllumajandustoodete või toidu järele.
- (4) Turustatavate toodete suurt hulka ja nende kohta esitatava teabe rohkust silmas pidades peavad tarbijad parima valiku tegemiseks saada selget ja sisutihedat teavet toote päritolu kohta.
- (5) Põllumajandustoodete ja toidu märgistamine toimub vastavalt üldeeskirjadele, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktii-

viga 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. ⁽²⁾ Määratletud geograafilisest piirkonnast pärit põllumajandustoodete ja toidu puhul tuleks nende erilist laadi silmas pidades vastu võtta täiendavad erisätted, mis nõuavad, et tootjad kasutaksid pakendil asjakohaseid ühenduse sümboliteid või tähiseid. Selliste sümbolite või tähiste kasutamine tuleks teha ühenduse nimetuste osas kohustuslikuks, ühelt poolt selleks, et tarbijatele seda liiki tooteid ja sellega seotud tagatise paremini tutvustada, ning teiselt poolt selleks, et võimaldada neid tooteid kontrolli lihtsustamiseks turul paremini ära tunda. Selle kohustusega kohanemiseks peaks ettevõtjatele ette nägema mõistliku aja.

- (6) Sätestada tuleks ühenduse lähenemine päritolunimetustele ja geograafilistele tähistele. Ühenduse kaitse-eeskirjade raamistik võimaldab geograafilistel tähistel ja päritolunimetustel areneda, kuna tänu ühtsemale lähenemisviisile tagavad kõnealused eeskirjad selliseid märgiseid kandvate toodete tootjatele võrdsed konkurentsitingimused ja suurendavad toodete usaldusväärset tarbijate silmis.
- (7) Ette nähtud eeskirju tuleks kohaldada, kahjustamata veini ja piiritusejookide osas juba kehtivaid ühenduse õigusakte.
- (8) Käesoleva määruse reguleerimisala peaks olema piiratud selliste põllumajandustoodete ja toiduga, mille puhul on olemas seos toote või toidu omaduste ja geograafilise päritolu vahel. Reguleerimisala võib vajaduse korral laiendada ka teistele põllumajandustoodetele või toidule.
- (9) Kehtivate tavade kohaselt on asjakohane määratleda geograafiliste nimetuste kaks eri liiki, nimelt kaitstud geograafiline tähis ja kaitstud päritolunimetus.
- (10) Sellist nimetust kandev põllumajandustoodete või toit peab vastama teatavatele spetsifikaadis esitatud tingimustele.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.⁽²⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

- (11) Geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse tagamiseks liikmesriikides tuleks need registreerida ühenduse tasandil. Registreeritud kanne peaks andma ka teavet asjaomasel valdkonnas tegutsevatele isikutele ja samuti tarbijatele. Selleks et tagada ühenduse registreeritud nimetuste vastavus käesolevas määruses sätestatud tingimustele, peaksid taotlusi hindama asjaomase liikmesriigi ametiasutused, lähtudes ühistest miinimumsätetest, mis hõlmaksid ka siseriiklikku vastuväidete esitamise menetlust. Seejärel peaks komisjon taotlusi hindama, et kindlustada taotluste vastavus käesolevas määruses sätestatud tingimustele ning liikmesriikide käsitluste ühetaolisus.
- (12) Intellektuaalomandi õiguste kättesaadavust, omandamist, ulatust, säilitamist ja elluviimist käsitlevad üksikasjalikud sätted sisalduvad intellektuaalomandi õiguste kaubandus- aspektide lepingus (1994. aasta TRIPS-leping, mis sisaldub Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu 1C-lisas).
- (13) Käesoleva määrusega võimaldatavat registreerimisest lähtuvat kaitset tuleks pakkuda kolmandate riikide geograafilistele tähistele, kui neid kaitstakse nende päritolumaal.
- (14) Registreerimismenetlus peaks võimaldama igal liikmesriigis või kolmandas riigis õigustatud huvi omaval füüsilisel või juriidilisel isikul vastuväite esitamiseks oma õigusi kasutada.
- (15) Tuleks kehtestada kord, mille alusel on õigustatud huvi omava rühma taotlusel võimalik spetsifikaati pärast registreerimist muuta, võttes arvesse tehnoloogia arengut, ja kustutada põllumajandustoodete või toidu geograafiline tähis või päritolunimetus, eelkõige juhul kui asjaomane toode või toit ei vasta enam spetsifikaadile, mille alusel geograafiline tähis või päritolunimetus anti.
- (16) Ühenduse territooriumil kaitstud päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kohta peaks kehtima ametlike kontrollide järelevalvesüsteem, mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomateravishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks, ⁽³⁾ kooskõlas oleval kontrollisüsteemil, sealhulgas kontrollisüsteemil asjaomaste põllumajandustoodete või toidu spetsifikaatidele vastavuse tagamiseks.
- (17) Liikmesriikidel peaks olema lubatud nõuda kaasnevate kulude katmiseks tasu.
- (18) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽⁴⁾
- (19) Käesoleva määruse jõustumise ajaks nõukogu 14. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta ⁽⁵⁾ alusel juba registreeritud nimetustele peaks laienema käesoleva määrusega sätestatud kaitse ning need tuleks automaatselt registreerida. Lisaks tuleks ette näha üleminekumeetmed, mida kohaldatakse enne käesoleva määruse jõustumist komisjonile esitatud registreerimistaotluste suhtes.
- (20) Selguse ja läbipaistvuse huvides tuleks määrus (EMÜ) nr 2081/92 kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse asutamislepingu I lisa osutatud nimetusteks ette nähtud põllumajandustoodete ja käesoleva määruse I lisa loetletud toidu ning käesoleva määruse II lisa loetletud põllumajandustoodete päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitset käsitlevad eeskirjad.

Käesolevat määrust ei kohaldata veiniproduktide, välja arvatud veiniaädikas, ega piiritusjookide suhtes. Käesolevat lõiget kohaldatakse, ilma et see piiraks nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/1999 veinituru ühise korralduse kohta ⁽⁶⁾ kohaldamist.

Käesoleva määruse I ja II lisa võib muuta artikli 15 lõikes 2 sätestatud korras.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse teiste erisätete kohaldamist.

⁽⁴⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁵⁾ EÜT L 208, 24.7.1992, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 806/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 1).

⁽⁶⁾ EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

3. Käesoleva määrusega hõlmatud päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord. (7)

Artikkel 2

Päritolunimetus ja geograafiline tähis

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *päritolunimetus* – piirkonna, konkreetse koha või erandjuhitudel riigi nimetus, millega kirjeldatakse põllumajandustoodet või toitu,

— mis on pärit kõnealuselt piirkonnast, konkreetsest kohast või riigist,

— mille kvaliteet või omadused tulenevad valdavalt või eranditult teatavast geograafilisest keskkonnast koos sellele iseloomulike looduslike ja inimfaktoritega ning

— mille tootmine, töötlemine ja valmistamine toimub määratletud geograafilises piirkonnas;

b) *geograafiline tähis* – piirkonna, konkreetse koha või erandjuhitudel riigi nimetus, millega kirjeldatakse põllumajandustoodet või toitu,

— mis on pärit kõnealuselt piirkonnast, konkreetsest kohast või riigist ning

— mille eriline kvaliteet, maine või muud omadused tulenevad peamiselt asjaomasest geograafilisest piirkonnast ning

— mille tootmine ja/või töötlemine ja/või valmistamine toimub määratletud geograafilises piirkonnas.

2. Päritolunimetuste ja geograafiliste tähistena käsitatakse ka traditsioonilisi geograafilisi või mittegeograafilisi nimetusi, mis tähistavad põllumajandustoodet või toitu, mis vastab lõikes 1 sätestatud tingimustele.

3. Olenemata lõike 1 punktist a käsitletakse teatavaid geograafilisi tähiseid päritolunimetustena, kui asjaomaste toodete tooraine pärineb geograafilisest piirkonnast, mis on suurem kui töötlemispiirkond või erineb sellest, tingimusel et

a) tooraine tootmispiirkond on määratletud;

b) tooraine tootmiseks kehtivad eritingimused ning

c) punktis b sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks on olemas kontrollisüsteem.

Kõnealused tähised peavad olema päritolumaal olnud päritolunimetusest tunnistatud enne 1. maid 2004.

Artikkel 3

Üldnimetused, vastuolu taimesordi või loomatõu nimetusega, homonüümid ja kaubamärgid

1. Nimetusi, mis on muutunud üldnimetuseks, ei saa registreerida.

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab "nimetus, mis on muutunud üldnimetuseks" põllumajandustoodete või toidu nimetus, mis vaatamata oma seotusele koha või piirkonnaga, kus kõnealust toodet või toitu algselt valmistati või turustati, on muutunud ühenduses põllumajandustoodete või toidu üldnimetuseks.

Otsustamaks, kas nimetus on või ei ole muutunud üldnimetuseks, võetakse arvesse kõiki tegureid, eelkõige

a) hetkeolukorda liikmesriikides ning tarbimispiirkondades;

b) asjakohaseid siseriiklikke või ühenduse õigusakte.

2. Nimetust ei saa registreerida päritolunimetuse või geograafilise tähisena, kui see on vastuolus taimesordi või loomatõu nimetusega ning võib seetõttu eksitada tarbijat toote tegeliku päritolu osas.

3. Sellise nimetuse registreerimisel, mis on täielikult või osaliselt homonüümne käesoleva määruse kohaselt juba registreeritud nimetusega, võetakse arvesse kohalikku ja tavapärasest kasutusest ja segiajamisest tegelekku ohtu. Eelkõige:

a) ei registreerita homonüümset nimetust, mis võib tekitada tarbijas eksliku arvamuse, et tooted on pärit muult territooriumilt, isegi kui nimetus on sõnasõnaliselt võetuna kõnealuste põllumajandustoodete või toidu tegeliku päritoluterriitoriumi, -piirkonna või -koha puhul täpne;

b) registreeritud homonüümset nimetust lubatakse kasutada tingimusel, et tegelikkuses suudetakse tagada hiljem registreeritud homonüümi ja registris juba esineva nimetuse eristamine, võttes arvesse vajadust kohelda asjaomaseid tootjaid erapoolelt ning mitte eksitada tarbijaid.

(7) EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

4. Päritolunimetust või geograafilist tähist ei registreerita, kui kaubamärgi mainet ja tuntust ning kasutamise aega arvesse võttes võib registreerimine eksitada tarbijat toote tegeliku määratluse osas.

Artikkel 4

Spetsifikaat

1. Kaitstud päritolunimetuse (KPN) või kaitstud geograafilise tähise (KGT) kasutamiseks peab asjaomane põllumajandustootoode või toit vastama spetsifikaadile.

2. Spetsifikaat sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- a) põllumajandustootoode või toidu nimetus, sealhulgas päritolunimetuse või geograafiline tähis;
- b) põllumajandustootoode või toidu, sealhulgas vajaduse korral tooraine kirjeldus ning toote või toidu peamised füüsilised, keemilised, mikrobioloogilised ja organoleptilised omadused;
- c) geograafilise piirkonna määratlus ja vajaduse korral üksikasjad, mis osutavad artikli 2 lõikes 3 ette nähtud nõuete täitmisele;
- d) tõendid selle kohta, et põllumajandustootoode või toit pärineb vastavalt kas artikli 2 lõike 1 punktis a või punktis b nimetatud geograafilisest piirkonnast;
- e) põllumajandustootoode või toidu saamise meetodi ning vajaduse korral õiguspäraste ja muutumatute kohalike meetodite kirjeldus ning pakendamisega seotud asjaolud, juhul kui taotluse esitanud rühm artikli 5 lõike 1 mõistes määrab ja põhjendab, et pakendamine peab kvaliteedi säilitamiseks või päritolu kindlustamiseks või kontrolli tagamiseks toimuma sellesamas geograafilises piirkonnas;
- f) üksikasjad, mis tõendavad
 - i) seost põllumajandustootoode või toidu kvaliteedi või omaduste ning artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud geograafilise keskkonna vahel või
 - ii) seost põllumajandustootoode või toidu erilise kvaliteedi, maine või muude omaduste ning artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud geograafilise päritolu vahel;

g) spetsifikaadi järgimise üle kontrolli teostava ametiasutuse või sertifitseerimisasutuse nimi ja aadress ning konkreetsed ülesanded;

h) kõik kõnealuse põllumajandustootoode või toidu märgistamise erinõuded;

i) ühenduse või siseriiklikes õigusaktides sätestatud nõuded.

Artikkel 5

Registreerimistaotlus

1. Registreerimist on õigus taotleda ainult rühmal.

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab "rühm" ühe ja sama põllumajandustootoode või toiduga tegelevate tootjate või töötajate ühendust, sõltumata selle õiguslikust vormist või koosseisust. Rühma võivad kuuluda ka teised huvitatud isikud. Füüsilist või juriidilist isikut võib rühmana käsitleda vastavalt artikli 16 punktis c sätestatud üksikasjalikele eeskirjadele.

Piiriülest geograafilist piirkonda tähistava nimetuse või piiriülese geograafilise piirkonnaga seotud traditsioonilise nimetuse puhul võivad mitu rühma esitada ühise taotluse vastavalt artikli 16 punktis d sätestatud üksikasjalikele eeskirjadele.

2. Rühm võib taotleda üksnes selliste põllumajandustootodete või toidu registreerimist, mida ta toodab või saab.

3. Registreerimistaotlus sisaldab vähemalt järgmist:

a) taotlejate rühma nime ja aadressi;

b) artiklis 4 sätestatud spetsifikaati;

c) koonddokumenti, mis sisaldab järgmist teavet:

i) spetsifikaadi põhielemendid: toote nimetus ja kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral pakendamisele ja märgistamisele kohaldatavad erieeskirjad ning geograafilise piirkonna kokkuvõtlik määratlus;

ii) kirjeldus toote seosest geograafilise piirkonna või geograafilise päritoluga vastavalt artikli 2 lõike 1 punkti a või b tähenduses, sealhulgas vajaduse korral seda seost tõendavad tootekirjelduse või valmistamismeetodi eritunnused.

4. Kui registreerimistaotlus hõlmab ühes liikmesriigis paiknevat geograafilist piirkonda, esitatakse taotlus sellele liikmesriigile.

Taotluse põhjendatuse ja käesoleva määruse tingimustele vastavuse kontrollimiseks hindab liikmesriik seda asjakohasel moel.

5. Lõike 4 teises lõigus nimetatud hindamise käigus algatab liikmesriik siseriikliku vastuväidete esitamise menetluse, tagades nimetatud taotluse nõuetekohase avaldamise ning nähes ette mõistliku aja, mille jooksul võib iga õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kelle elukoht on selles riigis või kes on selle riigi territooriumil asutatud, esitada taotlusele oma vastuväite.

Liikmesriik hindab saadud vastuväidete vastuvõetavust vastavalt artikli 7 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kriteeriumidele.

Kui liikmesriik leiab, et käesoleva määruse nõuded on täietud, võtab ta vastu positiivse otsuse ja edastab lõpliku otsuse tegemiseks komisjonile lõikes 7 nimetatud dokumendid. Vastasel korral jätab ta taotluse rahuldamata.

Liikmesriik tagab positiivse otsuse avaldamise ja selle, et igal õigustatud huvi omaval juriidilisel või füüsilisel isikul on võimalus seda vaidlustada.

Liikmesriik tagab positiivse otsuse aluseks oleva spetsifikaadi versiooni avaldamise ning kindlustab sellele juurdepääsu elektroonilisel teel.

6. Siseriiklikul tasandil võib see liikmesriik alates taotluse komisjonile esitamisest kohaldada nimetusele üksnes ajutiselt käesoleva määruse kohast kaitset ning vajaduse korral kohanemisperioodi.

Esimeses lõigus sätestatud kohanemisperioodi võib ette näha ainult tingimusel, et asjaomased ettevõtjad on vähemalt eelneva viie aasta jooksul vastavaid nimetusi pidevalt kasutades kõnealuseid tooteid õiguspäraselt turustanud ning on sellekohase väite esitanud lõike 5 esimeses lõigus sätestatud siseriikliku vastuväidete esitamise menetluse käigus.

Ajutine siseriiklik kaitse lakkab alates käesoleva määruse kohase registreerimisotsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Juhul kui nimetust vastavalt käesolevale määrusele ei registreerita, vastutab ajutise riikliku kaitse tagajärgede eest ainult vastav liikmesriik.

Liikmesriikide poolt esimese lõigu kohaselt võetud meetmetel on üksnes siseriiklik mõju ja need ei tohi mõjutada ühendusest või rahvusvahelist kaubavahetust.

7. Seoses lõike 5 kolmandas lõigus sätestatud positiivse otsuse tegemisega saadab selle teinud liikmesriik komisjonile

a) taotlejarühma nime ja aadressi;

b) lõike 3 punktis c osutatud koonddokumendi;

c) liikmesriigi kinnituse, et tema hinnangul vastab rühma esitatud positiivseks tunnistatud taotlus käesoleva määruse tingimustele ning selle rakendamiseks vastu võetud sätetele;

d) viite lõike 5 viiendas lõigus mainitud spetsifikaadi avaldamisele.

8. Liikmesriigid kehtestavad lõigete 4 kuni 7 täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. märtsil 2007.

9. Kui registreerimistaotlus hõlmab kolmandas riigis asuvat geograafilist piirkonda, peab see sisaldama lõikes 3 sätestatud elemente ning samuti tõendeid selle kohta, et kõnealune nimetus on kaitstud tema päritoluriigis.

Taotlus esitatakse komisjonile kas otse või asjaomase kolmanda riigi asutuste kaudu.

10. Komisjonile saadetud käesolevas artiklis nimetatud dokumendid koostatakse ühes Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles või lisatakse neile kinnitatud tõlge ühte nimetatud keelde.

Artikkel 6

Hindamine komisjonis

1. Komisjon hindab artikli 5 kohaselt esitatud taotlust asjakohasel moel, et kontrollida selle põhjendatust ja vastavust käesoleva määruse tingimustele. Hindamine ei tohiks kesta kauem kui 12 kuud.

Komisjon avalikustab iga kuu nimekirja nimetustest, mille registreerimise taotlused on talle esitatud, ning nende komisjonile esitamise kuupäeva.

2. Kui komisjon leiab lõike 1 esimese lõigu alusel teostatud hindamise tulemusel, et käesoleva määruse tingimused on täidetud, avaldab ta *Euroopa Liidu Teatajas* koonddokumendi ning artikli 5 lõike 5 viiendas lõigus osutatud viite spetsifikaadi avaldamisele.

Vastupidisel juhul jätab komisjon vastavalt artikli 15 lõikes 2 osutatud menetlusele taotluse rahuldamata.

Artikkel 7

Vastuväide/registreerimisotsus

1. Kuue kuu jooksul artikli 6 lõike 2 esimeses lõigus osutatud *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast arvates võib iga liikmesriik või kolmas riik esitada komisjonile kavandatava registreerimise kohta nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite.

2. Iga õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes elab või on asutatud mõnes muus liikmesriigis kui see, kus registreerimist taotletakse, või kolmandas riigis, võib samuti esitada kavandatavale registreerimisele nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite.

Liikmesriigis elava või asutatud füüsilise või juriidilise isiku vastuväide esitatakse sellele liikmesriigile lõike 1 kohase vastuväite esitamise tähtaja jooksul.

Kolmandas riigis elava või seal asutatud füüsilise või juriidilise isiku vastuväide esitatakse lõikes 1 kehtestatud tähtaja jooksul komisjonile kas otse või asjaomase riigi ametiasutuste kaudu.

3. Vastuväited on vastuvõetavad üksnes siis, kui nad on esitatud komisjonile lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul ning kui nad

a) osutavad artiklis 2 osutatud tingimuste mittetäitmisele või

b) näitavad, et nimetuse registreerimine oleks vastuolus artikli 3 lõigetega 2, 3 ja 4, või

c) näitavad, et pakutud nime registreerimine ohustaks täiesti või osaliselt identset nime või kaubamärki või tooteid, mida on

õiguspäraselt turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 6 lõikega 2 ette nähtud avaldamise kuupäeva, või

d) osutavad üksikasjadele, millest saab järeldada, et nimi, mille registreerimist taotletakse, on üldnimetus artikli 3 lõike 1 tähenduses.

Komisjon kontrollib vastuväidete vastuvõetavust.

Esimese lõigu punktides b, c ja d sätestatud kriteeriume hinnatakse ühenduse territooriumist lähtuvalt; intellektuaalomandi õiguste korral hinnatakse neid vaid territooriumil või territooriumidel, kus nimetatud õigused on kaitstud.

4. Kui komisjon ei saa ühtegi lõike 3 kohaselt vastuvõetavat vastuväidet, registreerib ta nimetuse.

Registreerimine avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. Kui vastuväide on lõike 3 kohaselt vastuvõetav, kutsub komisjon huvitatud isikuid asjakohaseid nõupidamisi alustama.

Kui huvitatud isikud jõuavad kuue kuu jooksul kokkuleppele, teatavad nad komisjonile kõik kokkuleppe saavutamise asjaolud, sealhulgas taotluse ja vastuväite esitajate seisukohad. Kui artikli 6 lõike 2 kohaselt avaldatud asjaolusid ei ole muudetud või kui neid on muudetud vaid artikli 16 punktis h määratletavaid pisimuudatusi tehes, toimib komisjon vastavalt käesoleva artikli lõikele 4. Muudel juhtudel viib ta artikli 6 lõikes 1 sätestatud hindamise uuesti läbi.

Kui kokkuleppele ei jõuta, teeb komisjon otsuse artikli 15 lõikes 2 sätestatud korras, võttes arvesse õiglaseid ja tavapäraseid tavaid ning segiajamise tegelikku tõenäosust.

Nimetatud otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

6. Komisjon ajakohastab kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrit.

7. Komisjonile saadetud käesolevas artiklis nimetatud dokumendid koostatakse Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles või lisatakse neile kinnitatud tõlge ühte nimetatud keelde.

*Artikkel 8***Nimetused, tähised ja sümbolid**

1. Käesoleva määruse kohaselt registreeritud nimetust võivad kasutada kõik vastavale spetsifikaadile vastavaid põllumajandus-tooteid või toitu turustavad ettevõtjad.
2. Käesoleva määruse kohaselt registreeritud nimetuse all turustatavate ühendusest pärit põllumajandustoodete või toidu märgistusel peavad olema tähised "kaitstud päritolunimetus" ja "kaitstud geograafiline tähis" või nendega seotud ühenduse sümbolid.
3. Teises lõikes osutatud tähised ning nendega seotud ühenduse sümbolid võivad samuti olla kantud selliste kolmandatest riikidest pärit põllumajandustoodete ja toidu märgistusele, mida turustatakse käesoleva määruse kohaselt registreeritud nimetuse all.

*Artikkel 9***Spetsifikaadi muutmise heakskiitmine**

1. Artikli 5 lõigete 1 ja 2 tingimustele vastav ning õigustatud huvi omav rühm võib taotleda heakskiitu spetsifikaadi muutmiseks, eriti selleks, et võtta arvesse teaduse ja tehnika edusamme, või selleks, et vaadata üle artikli 4 lõike 2 punktis c osutatud geograafilise piirkonna määratlus.

Taotluses kirjeldatakse muudatusi ning tuuakse nende põhjendused.

2. Kui muutmine toob kaasa ühe või mitu muudatust koondokumentis, kohaldatakse muutmistaotluse suhtes artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud menetlust. Kui aga taotletavad muudatused on väikesed, otsustab komisjon, kas kiita muutmistaotlus heaks ilma artikli 6 lõikes 2 ning artiklis 7 sätestatud menetluskorda järgimata, ning heakskiitmise korral avaldab komisjon seejärel artikli 6 lõikes 2 osutatud elemendid.

3. Kui muutmine ei too koondokumentis kaasa ühtegi muudatust, kohaldatakse järgmist korda:

- i) kui geograafiline piirkond asub liikmesriigis, avaldab nimetatud liikmesriik muutmise heakskiitmise kohta oma seisukoha; positiivse arvamuse korral avaldab liikmesriik muudetud spetsifikaadi ja teavitab komisjoni heakskiidu saanud muudatustest ja nende põhjustest;
- ii) juhul kui geograafiline piirkond asub kolmandas riigis, otsustab taotletud muutmise heakskiitmise komisjon.

4. Kui muudatused käsitlevad spetsifikaadi ajutist muutmist, mis tuleneb kohustuslike sanitaar- või fütosanitaarmedetete

kehtestamisest ametiasutuste poolt, kohaldatakse lõikes 3 sätestatud menetlust.

*Artikkel 10***Ametlikud kontrollid**

1. Liikmesriigid määravad pädeva ametiasutuse või ametiasutused, kes vastutavad kontrollide eest käesoleva määrusega ette nähtud kohustustega seoses kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004.
2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud ametlike kontrollide süsteemi alla on õigus kuuluda igal käesolevat määrust järgival ettevõtjal.
3. Komisjon avalikustab käesoleva artikli lõikes 1 või artiklis 11 osutatud ametiasutuste ja sertifitseerimisasutuste nimed ja aadressid ning ajakohastab neid korrapäraselt.

*Artikkel 11***Spetsifikaatide järgimise kontrollimine**

1. Ühenduse geograafilise piirkonnaga seotud geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste osas tagab spetsifikaatide järgimise kontrollimise enne toote turule viimist

— üks või mitu artiklis 10 osutatud pädevatest ametiasutustest ja/või

— üks või mitu toote sertifitseerimise asutusena tegutsevatest kontrolliasutustest määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 tähenduses.

Spetsifikaatidele vastavuse kontrollimise kulud katab kontrollitav ettevõtja.

2. Kolmanda riigi geograafilise piirkonnaga seotud geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste osas tagab spetsifikaatide järgimise kontrollimise enne toote turule viimist

— üks või mitu kolmanda riigi poolt määratud ametiasutustest ja/või

— üks või mitu toote sertifitseerimise asutustest.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud toote sertifitseerimise asutused järgivad Euroopa standardit EN 45011 või ISO/IEC juhendit 65 (toodete sertifitseerimise süsteemidega tegelevate asutuste üldnõuded) ning alates 1. maist 2010 akrediteeritakse need sertifitseerimisasutused vastavalt nimetatud standardile või juhendile.

4. Kui ametiasutused on vastavalt lõigetele 1 ja 2 otsustanud kontrollida spetsifikaatidele vastavust, peavad nad andma piisavad tagatised objektiivsuse ja erapooletuse kohta ning nende kasutuses peavad olema erialase ettevalmistusega personal ja vahendid, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks.

Artikkel 12

Tühistamine

1. Kui komisjon leiab kooskõlas artikli 16 punktis k osutatud üksikasjalike eeskirjadega, et kaitstud nimetust kasutava põllumajandustoote või toidu spetsifikaadi tingimuste järgimine ei ole enam tagatud, algatab ta artikli 15 lõikes 2 osutatud registreerimise tühistamise menetluse ning selle kohta avaldatakse teade *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Iga õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik võib taotleda registreerimise tühistamist, esitades selle põhjendused.

Artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud menetlust kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 13

Kaitse

1. Registreeritud nimetusi kaitstakse

- a) nende otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, juhul kui asjaomased tooted on võrreldavad selle nimetuse all registreeritud toodetega või kui nimetuse kasutamisel kasutatakse ära kaitstud nimetuse mainet;
- b) väärkasutuse, jäljendamise või seoste tekitamise eest, isegi kui on viidatud toote tegelikule päritolule või kui kaitstud nimetus on tõlgitud või kui seda on täiendatud sõnadega "viis", "tüüp", "meetod", "toodetud nagu", "imitatsioon" või muu samalaadse väljendiga;
- c) muude toote lähtekohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate valede või eksitavate märgete eest, mis esitatakse asjaomase toote sise- või välispakendil, reklaammaterjalides või asjaomase tootega seotud dokumentides, ning selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad anda vale mulje toote päritolust;
- d) muu tegevuse eest, mis võib tarbijat eksitada toote tegeliku päritolu osas.

Kui registreeritud nimetus sisaldab põllumajandustoote või toidu nimetust, mida peetakse üldnimetuseks, ei ole selle üldnimetuse

kasutamine asjaomase põllumajandustoote või toidu puhul vastuolus esimese lõigu punktidega a või b.

2. Kaitstud nimetused ei saa muutuda üldnimetusteks.

3. Nimetuste puhul, mille registreerimist on taotletud artikli 5 kohaselt, võib artikli 7 lõike 5 raames ette näha kuni viieaastase üleminekuperioodi, seda üksnes juhul, kui vastuväide on tunnustatud vastuvõetavaks sel põhjusel, et nimetuse registreerimine ohustaks täielikult või osaliselt homonüümset nimetust või tooteid, mida on õiguspäraselt turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 6 lõikega 2 ette nähtud avaldamise kuupäeva.

Üleminekuperioodi võib kehtestada ka ettevõtetele, mis on asutatud liikmesriigis või kolmandas riigis, kus geograafiline piirkond asub, tingimusel et nimetatud ettevõtted on viie aasta jooksul enne artikli 6 lõikes 2 sätestatud teate avaldamise kuupäeva vastavaid nimetusi pidevalt kasutades kõnealuseid tooteid õiguspäraselt turustanud ning et see asjaolu märgiti ära artikli 5 lõike 5 esimeses ja teises lõigus sätestatud siseriikliku vastuväidete esitamise menetluse või artikli 7 lõikes 2 sätestatud ühenduse vastuväidete esitamise menetluse käigus. Käesolevas lõigus sätestatud üleminekuperiood ja artikli 5 lõikes 6 sätestatud kohanemisperiood ei või kokku kesta kauem kui viis aastat. Kui artikli 5 lõikes 6 osutatud kohanemisperiood ületab viit aastat, üleminekuperioodi ei kehtestata.

4. Ilma et see piiraks artikli 14 kohaldamist, võib komisjon artikli 15 lõikes 2 sätestatud korras lubada registreeritud nimetuse ning liikmesriigi või kolmandas riigis asuvat kohta tähistava registreerimata nimetuse üheaegset esinemist, kui see nimetus on identne registreeritud nimetusega ning kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) identset registreerimata nimetust on õiguspäraselt pidevalt ja muutumatu kasutatud vähemalt kakskümmend viis aastat enne 24. juulit 1993;
- b) on tõendatud, et kõnealuse kasutamise eesmärk ei ole kunagi olnud registreeritud nimetuse maine ärakasutamine ning et see ei ole põhjustanud ega võinud põhjustada tarbija eksitamist seoses toote tegeliku päritoluga;
- c) identsetest nimetustest tulenev probleem tõstatati enne nimetuse registreerimist.

Registreeritud nimetus ja asjaomane identne registreerimata nimetus võivad ühel ajal esineda maksimaalselt viieteistkümnelt aasta jooksul; pärast seda tuleb registreerimata nimetuse kasutamine lõpetada.

Registreerimata geograafilist nimetust lubatakse kasutada üksnes siis, kui päritoluriik on selgelt ja nähtavalt etiketil märgitud.

Artikkel 14

Suhted kaubamärkide, päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste vahel

1. Kui päritolunimetuse või geograafiline tähis registreeritakse käesoleva määruse kohaselt, lükatakse tagasi avaldus sellise kaubamärgi registreerimiseks, mis vastab mõnele artiklis 13 osutatud olukorrale ja on seotud sama liiki tootega, kui kaubamärgi registreerimise taotlus on esitatud pärast komisjonile registreerimistaotluse esitamise kuupäeva.

Esimese lõigu sätteid rikkudes registreeritud kaubamärgid tunnistatakse kehtetuks.

2. Võttes nõuetekohaselt arvesse ühenduse õigust, võib jätkata kaubamärgi, mille kasutus vastab ühele artiklis 13 osutatud olukorrale, kasutamist, mida on ühenduse territooriumil heauskselt taotletud, mis on ühenduse territooriumil heauskselt registreeritud või sellisel viisil kasutamisega sisse seatud, kui selline võimalus on asjaomase õigusega ette nähtud, kas enne päritolunimetuse või geograafilise tähise päritoluriigis kaitse alla võtmise kuupäeva või enne 1. jaanuari 1996, olenevata päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimisest, tingimusel et selle kehtetuks tunnistamiseks või kaotamiseks ei ole ühtegi põhjust vastavalt esimesele nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivile 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta⁽⁸⁾ või nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrusele nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta.⁽⁹⁾

Artikkel 15

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kaitstud geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste alaline komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud ajavahemikuks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 16

Rakenduseeskirjad

Artikli 15 lõikes 2 osutatud korras võetakse käesoleva määruse rakendamiseks vastu üksikasjalikud eeskirjad. Need hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) artikli 2 lõikes 3 osutatud toorainete nimekirja;
- b) teavet, mida peab sisaldama artikli 4 lõikes 2 osutatud spetsifikaat;
- c) tingimusi, mille korral saab füüsilist või juriidilist isikut käsitleda rühmana;
- d) artikli 5 lõike 1 kolmandas lõigus osutatud piiriülest geograafilist piirkonda tähistava nimetuse kohta registreerimistaotluse esitamist;
- e) artikli 5 lõigetes 7 ja 9 osutatud dokumentide sisu ja nende komisjonile edastamise viisi;
- f) artiklis 7 osutatud vastuväiteid, sealhulgas huvitatud isikute vahelisi asjakohaseid läbirääkimisi käsitlevaid eeskirju;
- g) artiklis 8 osutatud tähiseid ja sümboleid;
- h) artikli 7 lõike 5 teises lõigus ja artikli 9 lõikes 2 osutatud pisimuudatuste määratlust, pidades silmas, et pisimuudatus ei tohi olla seotud toote peamiste tunnustega ega kahjustada seost;
- i) artikli 7 lõikes 6 sätestatud päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste registrit;
- j) spetsifikaatide järgimise kontrollimise tingimusi;
- k) registreerimise tühistamise tingimusi.

Artikkel 17

Üleminekusätted

1. Nimetused, mis on enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva loetletud komisjoni määruse (EÜ) nr 1107/96⁽¹⁰⁾ lisas ja komisjoni määruse (EÜ) nr 2400/96⁽¹¹⁾ lisas, kantakse automaatselt käesoleva määruse artikli 7 lõikes 6 nimetatud registrisse. Vastavad spetsifikaadid loetakse artikli 4 lõikes 1 osutatud spetsifikaatideks. Sellise registreerimisega seotud spetsiifiliste üleminekusätete kohaldamist jätkatakse.

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 12. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1107/96 geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste registreerimise kohta nõukogu määruse (EMÜ) nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud korras (EÜT L 148, 21.6.1996, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 704/2005 (ELT L 118, 5.5.2005, lk 14).

⁽¹¹⁾ Komisjoni 17. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2400/96 teatavate nimede kandmise kohta kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse, mis on ette nähtud nõukogu määruses (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandussaaduste ja toiduainete geograafiliste tähiste ning päritolunimetuste kaitse kohta (EÜT L 327, 18.12.1996, lk 11). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 417/2006 (ELT L 72, 11.3.2006, lk 8).

⁽⁸⁾ EÜT L 40, 11.2.1989, lk 1.

⁽⁹⁾ EÜT L 11, 14.1.1994, lk 1.

2. Menetluses olevate, enne käesoleva määruse jõustumist komisjonile edastatud taotluste ja vastuväidetega seoses

- a) ei kohaldata artiklis 5 sätestatud korda, ilma et see piiraks artikli 13 lõike 3 kohaldamist, ning
- b) kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 383/2004 ⁽¹²⁾ koostatud spetsifikaadi kokkuvõtte asendab artikli 5 lõike 3 punktis c osutatud koonddokumendi.

3. Komisjon võib vajaduse korral vastu võtta muid üleminekusätteid artikli 15 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 18

Tasu

Liikmesriigid võivad kehtestada tasu, mille eesmärk on käesoleva määruse kohaste registreerimistaotluste, vastuväidete, muutmis- ja tühistamistaotluste hindamisega kaasnevate kulude katmine.

Artikkel 19

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EMÜ) nr 2081/92 tunnistatakse käesolevaga kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt III lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 20

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Artikli 8 lõiget 2 kohaldatakse alates 1. maist 2009, ilma et see mõjutaks enne seda kuupäeva turule viidud tooteid.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. märts 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

J. PRÖLL

⁽¹²⁾ Komisjoni 1. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 383/2004, millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EMÜ) nr 2081/92 (mis puudutab tehnospetsifikaatide peamiste punktide kokkuvõtet) kohaldamiseks (ELT L 64, 2.3.2004, lk 16).

*I LISA***Artikli 1 lõikes 1 osutatud toit**

- õlu;
 - taimeekstraktidest valmistatud joogid;
 - leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted ja muud pagaritooted;
 - looduslikud kummivaigud ja vaigud;
 - sinepipasta;
 - makaronitooted.
-

*II LISA***Artikli 1 lõikes 1 osutatud põllumajandustooted**

- hein,
 - eeterlikud õlid,
 - kork,
 - košenill (loomne tooraine),
 - lilled ja dekoratiivtaimed,
 - vill,
 - pajuviitsad,
 - ropsitud lina.
-

III LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EMÜ) nr 2081/92	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 lõige 1	—
Artikli 2 lõige 2	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõige 2
Artikli 2 lõige 4	Artikli 2 lõike 3 esimene lõik
Artikli 2 lõige 5	—
Artikli 2 lõige 6	Artikli 2 lõike 3 teine lõik
Artikli 2 lõige 7	—
Artikli 3 lõike 1 esimene, teine ja kolmas lõik	Artikli 3 lõike 1 esimene, teine ja kolmas lõik
Artikli 3 lõike 1 neljas lõik	—
Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 lõige 3	—
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikli 5 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 5 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 5 lõige 4	Artikli 5 lõike 4 esimene lõik
Artikli 5 lõike 5 esimene lõik	Artikli 5 lõike 4 teine lõik
—	Artikli 5 lõige 5
Artikli 5 lõike 5 teine lõik	Artikli 5 lõike 6 esimene lõik
—	Artikli 5 lõike 6 teine lõik
Artikli 5 lõike 5 kolmas lõik	Artikli 5 lõike 6 kolmas lõik
Artikli 5 lõike 5 neljas ja viies lõik	Artikli 5 lõike 6 neljas ja viies lõik
Artikli 5 lõike 5 kuues, seitsmes ja kaheksas lõik	—
—	Artikli 5 lõige 7
Artikli 5 lõige 6	Artikli 5 lõige 8
—	Artikli 5 lõiked 9 ja 10
Artikli 6 lõike 1 esimene lõik	Artikli 6 lõike 1 esimene lõik
Artikli 6 lõike 1 teine lõik	—
Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 6 lõike 1 teine lõik
Artikli 6 lõige 2	Artikli 6 lõike 2 esimene lõik
Artikli 6 lõiked 3 ja 4	Artikli 7 lõige 4
Artikli 6 lõike 5 esimene lõik	Artikli 6 lõike 2 teine lõik
Artikli 6 lõike 5 teine lõik	—
Artikli 6 lõike 6 esimene lõik	—
Artikli 6 lõike 6 teine lõik	Artikli 3 lõige 3
Artikli 7 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	—
Artikli 7 lõige 3	Artikli 7 lõike 2 esimene lõik
—	Artikli 7 lõike 2 teine ja kolmas lõik
Artikli 7 lõige 4	Artikli 7 lõige 3
Artikli 7 lõige 5	Artikli 7 lõige 5
—	Artikli 7 lõiked 6 ja 7
—	Artikli 8 lõige 1

Määrus (EMÜ) nr 2081/92	Käesolev määrus
Artikkel 8	Artikli 8 lõige 2
—	Artikli 8 lõige 3
Artikli 9 esimene lõik	Artikli 9 lõige 1
Artikli 9 teine ja kolmas lõik	Artikli 9 lõige 2
—	Artikli 9 lõiked 3 ja 4
—	Artikli 10 lõige 1
Artikli 10 lõige 1	—
Artikli 10 lõige 2	Artikli 11 lõige 1
—	Artikli 11 lõige 2
Artikli 10 lõige 3	Artikli 11 lõiked 3 ja 4
Artikli 10 lõige 4	—
Artikli 10 lõige 5	Artikli 10 lõige 3
Artikli 10 lõige 6	Artikli 10 lõige 2
Artikli 10 lõige 7	Artikli 11 lõike 1 teine lõik
Artikli 11 lõiked 1 kuni 3	—
Artikli 11 lõige 4	Artikli 12 lõige 1
Artikli 11a punkt a	Artikli 12 lõige 2
Artikli 11a punkt b	—
Artiklid 12–12d	—
Artikli 13 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 13 lõige 3	Artikli 13 lõige 2
Artikli 13 lõige 4	Artikli 13 lõike 3 esimene lõik
—	Artikli 13 lõike 3 teine lõik
Artikli 13 lõige 5	Artikli 13 lõige 4
Artikli 14 lõiked 1 ja 2	Artikli 14 lõiked 1 ja 2
Artikli 14 lõige 3	Artikli 3 lõige 4
Artikkel 15	Artikkel 15
Artikkel 16	Artikkel 16
—	Artiklid 17–19
Artikkel 18	Artikkel 20
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa